

Wystąpienie pokontrolne przekazane przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi Burmistrzowi Działoszyna, po zakończeniu doraźnej kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych. Udostępniane na podstawie art.6 ust.1 pkt 4 lit "a" tiret drugi ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej.

Łódź, dnia 23 maja 2011 roku

Pan
Rafał Drab
Burmistrz Działoszyna

WK – 602/28/2011

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity z 2001 r., Dz. U. nr 55, poz. 577 ze zm.) zawiadamiam Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła doraźną kontrolę gospodarki finansowej w Mieście i Gminie Działoszyn w zakresie realizacji budżetu w 2010 roku. Stwierdzone naruszenia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, braku właściwego nadzoru nad wykonywaniem budżetu ze strony byłego Burmistrza Działoszyna oraz niewystarczających procedur kontroli wewnętrznej. Ujawnione uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. Ewidencja księgowa kredytów i pożyczek prowadzona była w jednostce na jednym koncie 134 - kredyty bankowe, co naruszało zasady funkcjonowania kont określone w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142, poz. 1020 ze zm.)¹. Stosownie do powołanych przepisów - do ewidencji

¹ Analogiczne unormowania zawarte zostały w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 128, poz. 861).

kredytów bankowych służy konto 134 - kredyty bankowe, a do ewidencji pożyczek konto 260 - zobowiązania finansowe.

2. Kontrolująca ustaliła, że w Urzędzie Miasta i Gminy, jako jednostce budżetowej nie prowadzono jednej księgi rachunkowej (syntetycznej) do konta 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, a także ewidencji analitycznej do tego konta według kontrahentów. Ewidencja zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług prowadzona była na koncie 201 odrębnie dla zobowiązań z tytułu inwestycji realizowanych z udziałem środków pochodzących budżetu Unii Europejskiej oraz odrębnie dla pozostałych zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz robót budowlanych (w tym: zobowiązań dotyczących inwestycji realizowanych ze środków budżetu gminy). Stwierdzono ponadto, że zobowiązania z tytułu inwestycji drogowych (drogi, ulice, place) ewidencjonowane były na koncie 240 - pozostałe rozrachunki. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług naruszał zasady funkcjonowania kont zawarte w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych² oraz w dokumentacji opisującej przyjętej zasady rachunkowości, wprowadzone zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyn.
3. Kontrolująca ustaliła, że jednostka nie prowadziła do dnia 31 grudnia 2010 roku ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług w sposób umożliwiający, bez wglądu w każdy dokument księgowy (lub w umowę zawartą z wykonawcą lub dostawcą), ustalenie zobowiązań wymagalnych do celów sprawozdawczości budżetowej.
4. Ustalono, że w ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu dostaw i usług (konto 201) na dzień 31 grudnia 2010 roku nie zostały ujęte niżej wymienione faktury:
 - faktura nr 201/R/2010 z dnia 18 października 2010 roku na kwotę 249,76 zł za pomoce dydaktyczne - termin płatności - 31 marca 2011 roku, zapłacono w dniu 3 marca 2011 roku (zobowiązanie dotyczące Przedszkoli),
 - faktura nr 0575/1/50/2010 z dnia 28 grudnia 2010 roku na kwotę 172,55 zł za wodę i ścieki - termin płatności - 11 stycznia 2011 roku, zapłacono w dniu 18 stycznia 2011 roku (zobowiązanie placówek szkolnych),
 - faktura nr 432/F10 z dnia 31 grudnia 2010 roku na kwotę 996,89 zł za artykuły spożywcze - termin płatności - 21 stycznia 2011 roku, zapłacono w dniu 3 marca 2011 roku (zobowiązanie placówek szkolnych),
 - faktura nr f/0110034/10 z dnia 5 grudnia 2010 roku na kwotę 799,97 zł za olej napędowy - termin płatności - do dnia 5 grudnia 2010 roku, zapłacono w dniu 13 stycznia 2011 roku (zobowiązanie Urzędu Miasta i Gminy).

Ujawniono ponadto jedną fakturę (faktura nr FS01028051/001 z dnia 4 stycznia 2011 roku na kwotę 72,29 zł za opłatę abonamentową dotyczącą internetu), która została ujęta w ewidencji zobowiązań na dzień

² Analogiczne unormowania zawarte zostały w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

31 grudnia 2010 roku, choć nie dotyczyła zdarzenia gospodarczego z 2010 roku (zobowiązanie ujęte w ewidencji placówek szkolnych).

Stosownie do przepisów art. 6 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity z 2009 r., Dz. U. nr 152 poz. 1223 ze zm.) - w księgach rachunkowych jednostki należało ująć wszystkie przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego niezależnie od terminu ich zapłaty.

5. Na podstawie analizy dowodów księgowych (faktury i rachunki) za 2010 rok ujętych w ewidencji prowadzonej do konta 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami (dla Urzędu, jako jednostki budżetowej, placówek szkolnych i przedszkoli) i konta 240 - pozostałe rozrachunki oraz wyciągów bankowych stwierdzono, że jednostka posiadała zobowiązania wymagalne na dzień 31 grudnia 2010 roku, na łączną kwotę **583.134,42 zł**. Na dzień 31 stycznia 2011 roku kwota zobowiązań wymagalnych dotycząca 2010 roku wynosiła **3.057.941,13 zł**, a na dzień 31 marca 2011 roku **1.184.526,27 zł**. W sprawozdaniu rocznym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 roku oraz w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2010 roku, **nie wykazano żadnych kwot zobowiązań wymagalnych**.
6. W wyniku kontroli danych dotyczących zobowiązań ogółem ujętych w sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych, sporządzonym za 2010 rok, stwierdzono ich niezgodność z ewidencją zobowiązań prowadzoną na kontach rozrachunkowych.
 - w rozdziale 80104 wykazano zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pochodnych (paragrafy 4040, 4110 i 4120) łącznie na kwotę 52.467,29 zł. Według ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych 225, 229, 231 i 240 zobowiązania wynosiły łącznie kwotę 220.696,77 zł. W ww. sprawozdaniu wykazano zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług (paragrafy 4210, 4240, 4260, 4270, 4300) na kwotę 6.269,97 zł, a zobowiązania zaewidencjonowane na koncie 201 wynosiły kwotę 39.767,04 zł;
 - w rozdziale 75023 i 92601 wykazano zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pochodnych (paragrafy 4010, 4040, 4110, 4120, 4170) łącznie na kwotę 29.122,47 zł. Według ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych 225, 229 i 231 zobowiązania te wynosiły łącznie 259.691,83 zł.
7. Kontrolująca ustaliła, że w sprawozdaniu Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 marca 2011 roku, wykazano zobowiązania wymagalne dotyczące roku poprzedniego niższe - niż ustalone przez inspektora RIO w Łodzi w oparciu o analizę dowodów źródłowych - o kwotę 12.351,61 zł. Stwierdzono ponadto, że w ww. sprawozdaniu ujęto, jako zobowiązanie wymagalne niewypłacone nauczycielom dodatki wyrównawcze na łączną kwotę **819.219,99 zł**, w tym: składki ZUS płacone przez pracodawcę na kwotę 107.633,04 zł. Kwota 107.633,04 zł nie powinna zostać ujęta, jako zobowiązanie wymagalne, ponieważ stanie się takim zobowiązaniem dopiero w przypadku niezapłacenia w obowiązującym terminie składki na rzecz ZUS, po dokonaniu należnych wypłat pracownikom.

W zakresie zadłużenia jednostki i regulowania zobowiązań

1. Stwierdzono, że wypłaty dodatkowego rocznego wynagrodzenia nauczycielom dokonano w dniu 4 kwietnia 2011 roku, to jest z naruszeniem terminu określonego w art. 5 ust.2 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej (Dz. U. nr 160, poz. 1080 ze zm.). Dodatkowe wynagrodzenie roczne, zgodnie ze wskazanym przepisem powinno być wypłacone nie później niż w ciągu pierwszych trzech miesięcy roku kalendarzowego następującego po roku za który wynagrodzenie przysługuje.
2. Do czasu zakończenia kontroli przez RIO w Łodzi jednostka nie wypłaciła dodatków uzupełniających na rzecz nauczycieli, które zgodnie z art. 30a pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity z 2006 r., Dz. U. nr 97 poz. 674 ze zm.) powinny być wypłacone do dnia 31 stycznia 2011 roku.
3. Kontrolująca ustaliła, że jednostka nie regulowała w terminie zobowiązań wobec kontrahentów z tytułu dostaw towarów, usług i robót budowlanych, w związku z czym stwierdzono wystąpienie znacznych kwot zobowiązań wymagalnych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku wymagalne zobowiązania wynosiły 583.134,42 zł, przy czym kwota ta byłaby znacznie wyższa, ale na mocy porozumienia podpisanego z wykonawcą robót „ANTI” S.A. w dniu 15 grudnia 2010 roku zobowiązanie w wysokości 557.806,13 zł, wynikające z faktury nr 0017/B/10, z terminem płatności do dnia 25 listopada 2010 roku, rozłożono na 3 raty płatne w okresie od dnia 15 stycznia do dnia 15 marca 2011 roku. **W grudniu 2010 roku na zapłatę zobowiązań wydatkowano otrzymaną na wypłaty dla nauczycieli w styczniu 2011 roku subwencję w kwocie 586.269,00 zł, która to subwencja stanowi zgodnie z przepisami dochód kolejnego (w danym przypadku 2011).** Na dzień 31 marca 2011 roku łączne zobowiązania wymagalne **wynosiły 2.398.988,01 zł**, w tym: z tytułu dostaw towarów, robót i usług **na kwotę 1.687.401,06 zł (dotyczące 2010 i 2011 roku)**. Brak regulowania zobowiązań w obowiązującym terminie naruszał art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.), zgodnie z którym - wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
4. Kontrolująca ustaliła, że wskaźnik zadłużenia Gminy, po uwzględnieniu zobowiązań wymagalnych w 2010 roku, wynosił: 32,30% w stosunku do dochodów planowanych i 40,32% w stosunku do dochodów wykonanych. Wskaźnik zadłużenia Gminy na dzień 31 marca 2011 roku wynosił 33,81% w stosunku do dochodów planowanych po zmianach. Relacja procentowa łącznej kwoty spłat w 2010 roku rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami od tych kredytów i pożyczek w stosunku do dochodów wykonanych wynosiła 7,03%, a relacja procentowa łącznej kwoty prognozowanych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami w stosunku do dochodów planowanych w 2011 roku (po zmianach na dzień 31 marca 2011 roku) wynosiła 7,89%. Powołane wskaźniki mieściły się w granicach wyznaczonych przez obowiązujące przepisy zawarte w art. 169 i art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zmianami). Zgodnie z art. 169 ww. ustawy - łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym: a) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 82 ust.1 pkt 2 i 3 wraz z należnymi odsetkami od kredytów i pożyczek o których mowa w art. 82 ust.1 pkt 1; b) wykupów papierów wartościowych emitowanych przez

jednostkę samorządu terytorialnego na cele określone w art. 82 ust.1 i 2 wraz należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 82 ust.1; c/ potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostkę samorządową poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast zgodnie z art. 170 ww. ustawy - łączna kwota długu na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów budżetowych, a w trakcie roku budżetowego 60% planowanych dochodów budżetowych tej jednostki.

Wskazać należy, że mimo iż wskaźniki zadłużenia mieściły się w granicach prawa, to w związku z wystąpieniem znacznych kwot zobowiązań wymagalnych, mających charakter rosnący, zaistniała groźba utraty płynności finansowej przez Gminę. Istotny wpływ na wystąpienie wskazanych zobowiązań miało niewykonanie planu dochodów budżetowych w 2010 roku (wykonano dochody w 80,1%), w szczególności z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, które w stosunku do 2009 roku były niższe o kwotę 1.561.698,73 zł. Nie uzyskano także planowanych dochodów z tytułu dotacji na inwestycje (planowano kwotę 11.931.421,90 zł, wykonanie wyniosło 4.643.242,72 zł). Minimalny wzrost dochodów w stosunku do 2009 roku (o 0,90%) uzyskano z tytułu subwencji oświatowej, a wydatki na wynagrodzenia i pochodne w dziale oświata wzrosły o 12.52%. Nie bez przyczyny na pojawienie się zobowiązań wymagalnych pozostała realizacja przez Gminę szeregu zadań inwestycyjnych – w tym projektów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej, na które zostało przyznane dofinansowanie ze Unii, ale również wymagany był wkład własny od 15-30% kosztów kwalifikowanych. Mimo wiedzy o niskim stopniu wykonania dochodów budżetowych Burmistrz Działoszyna nie podjął działań mających na celu urealnienia budżetu, co wiązałoby się także ze zmianami w zakresie kwot planowanych wydatków. Jednocześnie, zaciąganie zobowiązań w pełnym planowanym zakresie, przy znaczącym niewykonaniu planu dochodów, przyczyniło się do powstania opisanej powyżej sytuacji finansowej.

Odpowiedzialność za powyższe ponosi były Burmistrz Działoszyna.

W zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych

1. W odniesieniu do udzielenia zamówienia publicznego na zagospodarowanie Rynku-Placu Wolności w Działoszynie w zakresie wewnętrznych kwater wzdłuż pierzei Rynku, stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U. nr 113, poz. 759 ze zm.) w następującym zakresie:
 - kontrolująca ustaliła, że wykonawca działający pod nazwą firmy „Gutkowski – Gutkowski Jan z siedzibą w Lesznie”, na podstawie złożonych dokumentów został uznany przez komisję przetargową, za spełniającego wymogi zamawiającego w zakresie doświadczenia zawodowego. Tymczasem wykonawca nie przedłożył referencji lub innego dokumentu na potwierdzenie, że wykonana przez niego fontanna z infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu o wartości 3.537.565,56 zł na terenie Miasta Torunia wykonana została należycie. Zamawiający powinien wezwać ww. wykonawcę na podstawie art. 26 ust.3 ustawy Prawo zamówień publicznych (czego nie uczynił) do uzupełnienia w wyznaczonym terminie brakującego dokumentu, a w przypadku jego niezłożenia wykluczyć z udziału w postępowaniu, na podstawie art. 24 ust.2 pkt 3 ww. ustawy;

- zamawiający nie wykluczył z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - na podstawie art. 24 ust.2 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych - wykonawców, którzy nie wnieśli wadium na przedłużony okres związania z ofertą, tj. firmy „Gutkowski - Gutkowski Jan – 64-100 Leszno, ul. 17 stycznia 92” i Firmy Usługowo-Handlowej Maciej Dobosz 42-160 Krzepice, Kuźniczka 32.

Ww. naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych nie miały wpływu na wynik postępowania i wybór najkorzystniejszej oferty.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach stwierdzonych w wyniku kontroli proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu ich w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi przekazuje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Ewidencję pożyczek prowadzić zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - na koncie 260 - zobowiązania finansowe.
2. Ewidencję księgową zobowiązań z tytułu dostaw towarów, robót i usług prowadzić zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi we wskazanym powyżej rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej zobowiązań na koncie 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, w sposób umożliwiający ustalenie zobowiązań wymagalnych do celów sprawozdawczości budżetowej.
4. Przestrzegać zasady rachunkowości określonej w art. 6, ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którą - w księgach rachunkowych jednostki winny być ujęte wszystkie osiągnięte przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku budżetowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.
5. Zapewnić prawidłowe, zgodne z ewidencją księgową i sprawozdaniami jednostkowymi, sporządzanie sprawozdań budżetowych: Rb-28S - z wykonania planu wydatków budżetowych, w zakresie zobowiązań oraz sprawozdań Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.
6. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 marca 2011 roku w odniesieniu do zobowiązań wymagalnych.
7. Dodatkowe roczne wynagrodzenie wypłacać w terminie wynikającym z ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej.

8. Zapewnić terminową wypłatę przysługujących, zgodnie z ustawą Karta Nauczyciela, dodatków uzupełniających dla nauczycieli, w przypadku nieosiągnięcia średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust.3 ww. ustawy.
9. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań wobec dostawców i wykonawców, stosownie do wymogu wynikającego z art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
10. Podjąć działania mające na celu zapobieżenia utracie płynności finansowej przez Miasto i Gminę Działoszyn, w szczególności poprzez negocjowanie terminów zapłaty zobowiązań z wykonawcami.
11. Przestrzegać przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych przy udzielaniu zamówień publicznych, w szczególności – art. 24 ust.2 pkt 3 i 4 w zw. z art. 26 ust.3 ww. ustawy

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

- Przewodniczący Rady Miejskiej w Działoszynie
- Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Działoszynie
- aa

Wystąpienie podpisane zostało przez Prezesa RIO w Łodzi Pana Ryszarda Pawła Krawczyka.

